

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1ObdoV/1/2018
Identifikačné číslo spisu: 9018200004
Dátum vydania rozhodnutia: 30.05.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:9018200004.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Ing. Mikuláša Takáča, správcu konkurznej podstaty úpadcu Agrodružstvo Želovce, družstvo „v konkurze“, Krtíšska cesta 295, 991 06 Želovce, so sídlom Timravy 23, 036 01 Martin, IČO: 36 036 412, zastúpeného JUDr. Miroslavom Salínom, advokátom so sídlom Priehradka 20, 036 01 Martin, proti žalovanému Ing. Y. E., nar. XX. XX. XXXX, X., zastúpenému JUDr. Katarínou Suchoňovou, advokátkou, so sídlom Skuteckého 12, 974 01 Banská Bystrica, o neúčinnosť právnych úkonov a zaplatenie 237 540,31 Eur a o vydanie nehnuteľnosti, v konaní o dovolaní žalovaného proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 11. júla 2017, č. k. 3Obo/4/2017-952, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a .
- II. Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd prvej inštancie, rozsudkom z 16. 11. 2016, č. k. 35Cbi/71/05-Db-868, žalobu zamietol a žalovanému priznal náhradu trov konania voči žalobcovi s tým, že o ich výške rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia v tejto veci. V rozsiahlom odôvodnení rozhodnutia, obsahujúcom 142 bodov, prvoinštančný súd dospel k záveru, že splnenie zákonných podmienok odporovateľnosti právnych úkonov spočívajúcich v tom, že po ich účinnosti nezostal úpadcovi majetok v takom rozsahu, aby bolo možné z neho uspokojiť ním uvedené pohľadávky konkurzných veriteľov, žalobca nepreukázal, a preto prvoinštančný súd pre nezvládnutie dôkazného bremena žalobcom návrh zamietol. V bode 118 odôvodnenia súd citoval ustanovenie § 15 ods. ZKV, z ktorého, ako uviedol, vyplýva, že k tomu, aby bola splnená podmienka ukrátenia prihlásenej pohľadávky niektorého z veriteľov dlžníka, musí byť v konaní jednoznačne preukázané, že majetok, ktorý podlieha konkurzu, nestačí na uspokojenie pohľadávok prihlásených veriteľmi do konkurzu a že dôkazné bremeno o tejto skutočnosti je pritom výlučne na správcovi konkurznej podstaty, ktorý odporovaciu žalobu podal.

2. V bode 120 odôvodnenia rozhodnutia, súd prvej inštancie uviedol, že účelom odporovania právnym úkonom dlžníka v konkurze, je dosiahnuť, aby bola do konkurznej podstaty získaná náhrada za majetok, ktorý bol dlžníkovými právnymi úkonmi zmenšený, ale že nejde o akékoľvek zmenšenie majetku, ale len o také, v dôsledku ktorého došlo k ukráteniu aspoň jedného veriteľa, ktorý si svoju pohľadávku do

konkurzu prihlásil. V bode 123 odôvodnenia prvoinštančný súd uviedol, že nesúhlasí s tvrdením žalobcu, že dátumy uzatvorenia oboch zmlúv sú pre posúdenie majetnosti úpadcu a odporovateľnosti právnych úkonov irelevantné, keďže zmenšenie majetku sa má posudzovať vzhľadom k celému rozsahu pohľadávok, ktoré úpadca neuspokojil vo vzťahu ku konkurzným veriteľom, pretože neúčinnosť právneho úkonu, sa aj podľa ustálenej judikatúry súdov Slovenskej republiky, posudzuje vždy k dátumu uskutočnenia právneho úkonu odporovateľnosti, ktorého sa žalobca domáha.

3. V bode 124 prvoinštančný súd uviedol, že zákon o konkurze a vyrovnaní poskytuje právnu ochranu len tým veriteľom, ktorí si svoju pohľadávku v konkurze prihlásia, pričom musí ísť o pohľadávku, ktorá v čase vykonania odporovaného právneho úkonu už existovala, resp. o vzniku pohľadávky dlžník vedel a následne si ju prihlásil. V bode 126 odôvodnenia uviedol, že pokiaľ by si žiaden z veriteľov, ktorí mali pohľadávky v čase účinnosti právneho úkonu proti dlžníkovi, respektíve majú, takú pohľadávku, ktorá vznikla po jeho vykonaní, túto pohľadávku neuplatnil, nie je dôvod aplikovať ustanovenia ZKV. Právnu ochranu môžu mať len zistené pohľadávky, teda tie, ktoré sa budú v konkurze uspokojovať, a nie všetky, aj keď ich správca mohol do zoznamu zaradiť.

4. V bode 109 odôvodnenia krajský súd uviedol, že hmotnoprávnou podmienkou odporovateľnosti právneho úkonu predpokladaného § 15 ods. 1 ZKV, je ukrátenie uspokojenia prihlásenej pohľadávky niektorého z veriteľov dlžníka. Súd prvej inštancie uviedol, že ide o objektívny stav v zmene majetkových pomerov dlžníka, ktoré nastanú v dôsledku buď jednostranného alebo dvojstranného právneho úkonu dlžníka, čím sa znížil aj rozsah uspokojenia veriteľa. Z odôvodnenia prvoinštančného súdu vyplýva, že ukrátenou pohľadávkou môže byť pohľadávka prihlásená ktorýmkoľvek veriteľom dlžníka, z ktorých dôvodov správca konkurznej podstaty, na ktorom je dôkazné bremeno, musí preukázať nielen tú skutočnosť, že majetok úpadcu, ktorý podlieha konkurzu, na uspokojenie pohľadávok prihlásených do konkurzu nestačí, ale aj tú skutočnosť, že po vykonaní odporovaných úkonov nezostalo v majetku úpadcu dostatok majetku na uspokojenie ostatných, v tom čase vymáhateľných pohľadávok.

5. Súd prvej inštancie nesúhlasil s tvrdením žalobcu o tom, že úpadca musel uhrádzať pomerne všetky pohľadávky ešte pred vyhlásením konkurzu, a preto poradie si dlžník mohol stanoviť na základe vlastnej úvahy. V bode 127 odôvodnenia dospel k záveru, že aj keď právnym úkonom k zníženiu majetku dlžníka dôjde, avšak postačujúci majetok stačí na uspokojenie pohľadávok veriteľov dlžníka, ktorí majú pohľadávky v čase účinnosti právneho úkonu, nemôže byť odporovacia žaloba úspešná. Podľa zistenia prvoinštančného súdu, správca konkurznej podstaty ako žalobca, nepreukázal, že majetok dlžníka po účinnosti zmluvy nestačil na uspokojenie veriteľov, ktorí mali k tomuto momentu pohľadávky voči dlžníkovi a že po účinnosti spornej zmluvy došlo k ukráteniu ich uspokojenia, respektíve, že aj keď majetok dlžníka nestačil na úplné uspokojenie ich pohľadávok, po účinnosti spornej zmluvy sa miera ich uspokojenie ešte znížila.

6. Krajský súd ďalej nesúhlasil s tvrdením žalobcu, že predmetom prevodu vlastníctva boli najhodnotnejšie nehnuteľnosti, pretože išlo charakterom o rovnaké stavby, čo vyplýva aj zo znaleckého posudku, že zostali v majetku dlžníka aj po dátume 18. 12. 2002. V bode 130 odôvodnenia prvoinštančný súd vyslovil záver, že žalovaný nemôže niesť zodpovednosť za to, že úpadca nepostupoval s odbornou starostlivosťou a priebežne, ale najmä v lehote splatnosti neplatil zväzky svojim veriteľom a že samotní veritelia, ktorí mali exekučné tituly, nežiadali v rámci ich výkonu uspokojenie formou predaja nehnuteľností, ktorými úpadca v čase nadobudnutia exekučných titulov nesporne disponoval.

7. Z bodu 138 odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu vyplýva, že i keď k zmenšeniu majetku dlžníka dôjde, avšak majetok dlžníka postačuje, aby z neho sa mohol ďalší veriteľ uspokojiť, ako tomu bolo v prejednávanej veci, k ukráteniu uspokojenia pohľadávky veriteľa dôjsť nemôže. Z vysloveného názoru prvoinštančného súdu je zrejmé, že je to práve žalobca, kto musí v konaní preukázať, že majetok dlžníka už po účinnosti odporovaného úkonu nestačil na úplné uspokojenie pohľadávok veriteľov, práve v dôsledku účinnosti odporovaného právneho úkonu, respektíve, že miera uspokojenia sa znížila natoľko, že majetok nestačil na uspokojenie ani len časti pohľadávok.

8. Na odvolanie žalobcu Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací, napadnutým rozsudkom zo dňa 11. 07. 2017, č. k. 3Obo/4/2017, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zmenil tak, že súd určuje, že zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 10. 12. 2003, uzatvorená medzi Agrodružstvo Želovce, družstvo, so sídlom Krtíšska cesta č. 295, 991 06 Želovce, IČO: 36 036 412, ako postupcom a

Ing. Y. E., narodeným XX. XX. XXXX, X., ako postupníkom, ktorej predmetom je prevod pohľadávok postupcu voči spoločnosti Agrovíno Čebovce, a. s., Družstevná 49, 991 25 Čebovce, IČO: 36 001 864, v celkovej výške 5 933 103,10 Sk, je voči konkurzným veriteľom úpadcu Agrodružstvo, Želovce, družstvo „v konkurze“, so sídlom Krtíšska cesta 295, 991 06 Želovce, IČO: 36 036 412, právne neúčinná.

9. Odvolací súd ďalej určil, že zmluva o zabezpečovacom prevode práva zo dňa 18. 12. 2002, uzavretá medzi Agrodružstvo Želovce, družstvo, so sídlom Krtíšska cesta č. 295, Želovce ako dlžníkom a Ing. Y. E., narodeným XX. XX. XXXX, X., ako veriteľom, ktorej predmetom je zabezpečenie splnenia záväzku zo strany dlžníka Agrodružstvo Želovce, družstvo „v konkurze“ voči veriteľovi Ing. Y. E. vo výške 13 782 102 Sk, vzniknutého z titulu pôžičky poskytnutej veriteľom dlžníka Agrodružstvo Želovce, družstvo zapísaným v čase uzavretia zmluvy v katastri nehnuteľnosti Katastrálneho úradu v U., Správa katastra T., na LV č. XXXX pre k. ú. M., T. ako stavba - senník č. s. 309 postavený na parcele č. XXX, ako stavba - kravín č. s. 309, postavený na parcele č. XXX, na LV č. XXX pre k. ú. M., okres T., ako stavba - maštal', č. s. 361, postavená na parcele č. XXX/X, ako stavba maštal', č. s. 350/07, postavená na parcele č. XXX/X, ako stavba - maštal', č. s. 363, postavená na parcele č. XXX/XX, ako stavba - garáž, č. s. 319, postavená na parcele č. XXX/X, ako stavba - dielne č. s. 321, postavená na parcele č. XXX/X, ako stavba - maštal' č. s. 111, postavená na parcele č. XXXX/X, ako stavba - maštal', č. s. 110, postavená na parcele č. XXXX/X, pričom vklad vlastníckeho práva na žalovaného Ing. Y. E. k týmto nehnuteľnostiam, bol Správou katastra T. povolený pod č. V XXXX/XXXX dňa 20. 12. 2002, je voči konkurzným veriteľom úpadcu Agrodružstvo Želovce, družstvo „v konkurze“, so sídlom Krtíšska cesta 295, 991 06 Želovce, IČO: 36 036 412, právne neúčinná.

10. Tretím výrokom odvolací súd žalovanému uložil povinnosť vrátiť do konkurznej podstaty úpadcu Agrodružstvo Želovce, družstvo „v konkurze“, so sídlom Krtíšska cesta č. 295, 991 06 Želovce, IČO: 36 036 412, nehnuteľnosti - stavby zapísané u Okresného úradu Veľký Krtíš, odboru katastrálneho na liste vlastníctva č. XXX (predtým na LV č. XXX), nachádzajúce sa v okrese T., obci M., katastrálne územie M. a to: maštal', súpisné číslo 110, postavená na parcele č. XXXXX, maštal', súpisné číslo 363, postavená na parcele č. XXXX/X a XXXX/X a tiež nehnuteľnosti, stavbu zapísanú u Okresného úradu Veľký Krtíš, odboru katastrálneho na liste vlastníctva č. XXXX (predtým na LV č. XXX), nachádzajúcu sa v okrese T., obci M., katastrálne územie M., a to kravín súpisné číslo 309, postavený na parcele č. XXX.

11. Žalovanému ďalej odvolací súd uložil povinnosť zaplatiť do konkurznej podstaty úpadcu Agrodružstvo Želovce, družstvo „v konkurze“, so sídlom Krtíšska cesta č. 295, 991 06 Želovce, IČO 36 036 412, peňažnú náhradu vo výške 21 841,56 Eur za ostatné nehnuteľnosti, prevedené do vlastníctva žalovaného zmluvou o zabezpečovacom prevode práva zo dňa 18. 12. 2002, ktoré nie je možné vrátiť, do konkurznej podstaty úpadcu, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaný je ďalej povinný zaplatiť do konkurznej podstaty úpadcu Agrodružstvo Želovce, družstvo „v konkurze“, so sídlom Krtíšska cesta č. 295, 991 06 Želovce, IČO: 36 036 412, peňažnú náhradu vo výške 196 942,94 Eur za úpadcom postúpené pohľadávky žalovanému voči AGROVÍNO Čebovce, a. s., na základe zmluvy o postúpení pohľadávky z 10. 12. 2003 a za odplatu za postúpenie týchto pohľadávok, ktoré nie možné do konkurznej podstaty vrátiť, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Žalovaný je ďalej povinný žalobcovi zaplatiť trovy konania pred súdom prvej inštancie a trovy odvolacieho konania vo výške 100%.

12. Odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia zdôraznil, že Najvyšší súd Slovenskej republiky, v tejto veci ako odvolací súd, konal pod sp. zn. 1Obo/102/2010 a 3Obo/15/2015, teda za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, s tým, že pojednávanie nariadil za účelom rozhodnutia vo veci v súlade s ustanovením § 390 C. s. p. z dôvodu, že prvoinštančný súd nesprávne aplikoval ustanovenie § 15 ZKV a nevychádzal z vysloveného právneho názoru odvolacieho súdu už v predchádzajúcom zrušujúcom uznesení. Odvolací súd poukázal na zrušujúce uznesenie zo dňa 28. 04. 2016, sp. zn. 3Obo/15/2015, v ktorom odvolací súd uložil súdu prvej inštancie skúmať splnenie predpokladov úspešnej odporovateľnosti právnych úkonov, a to zmluvy o zabezpečení zo dňa 18. 12. 2002 a zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 10. 12. 2003. V zrušujúcom uznesení Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k jednoznačnému záveru, že odporovanými právnymi úkonmi k zníženiu majetku úpadcu došlo. Krajský súd v Banskej Bystrici v rozsudku konštatoval, že vychádzal z právneho záveru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, vysloveného v uznesení zo dňa 28. 04. 2016, sp. zn. 3Obo/15/2015, napriek

čomu však v bode 134 odôvodnenia dospel k záveru, že odporované právne úkony k dátumom, ku ktorým boli odporované právne úkony vykonané, nemali za následok také zmenšenie majetku, z ktorého by nebolo možné uspokojiť splatné vymáhateľné pohľadávky tých konkurzných veriteľov, ktorých v odvolaní žalobca označil, a ktoré preukázateľne k týmto dátumom ako vymáhateľné existovali.

13. Podľa odvolacieho súdu bolo preto zrejmé, že v rozpore s ustanovením § 391 C. s. p., súd prvej inštancie nerešpektoval právny názor odvolacieho súdu, keď v intenciách odvolacieho súdu neskúmal splnenie predpokladov úspešnej odporovateľnosti v zmysle ustanovení § 15 ods. 1 ZKV. Súd prvej inštancie bez toho, aby sa s touto otázkou vysporiadal, dospel k záveru, že pre nepreukázanie splnenia zákonných podmienok odporovateľnosti právnych úkonov žalobcom spočívajúcich v tom, že po ich účinnosti nezostal úpadcovi majetok v takom rozsahu, aby bolo možné z neho uspokojiť ním v odvolaní uvedené pohľadávky, žalobu zamietol. Z odôvodnenia podľa odvolacieho súdu nebolo zrejmé, na základe čoho prvoinštančný súd jednoznačne dospel k záveru, že pokiaľ žalobca tvrdil, že k uspokojeniu konkurzných veriteľov po uzavretí odporovaných úkonov mohlo dôjsť iba do výšky 12,7%, žalobca dôkazné bremeno neunesol, napriek tomu, že prvoinštančný súd vykonaným dokazovaním nepreukázal, že aj po uzavretí odporovaných právnych úkonov k uspokojeniu konkurzných veriteľov došlo v plnej výške.

14. Vzhľadom na vyššie uvedené, odvolací súd za nedostatok rozhodnutia súdu prvej inštancie považoval skutočnosť, že prvoinštančný súd sa pri posúdení splnenia predpokladov úspešnej odporovateľnosti v odôvodnení rozhodnutia s námietkou žalobcu uvedenou už žalobe (že v prípade zmluvy o prevode práva, na základe ktorej došlo k nadobudnutiu vlastníckeho žalovaným, k označeným nehnuteľnostiam, zmluvu za Agrodružstvo Želovce, družstvo uzatváral podpredseda družstva Agrodružstva Želovce Ivan Filip, bytom Krtíšska cesta č. 159, Záhorce, ktorý v čase odporovaného právneho úkonu bol švagrom žalovaného, a je teda podľa kritérií uvedených v ustanovení § 116 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k žalovanému osobou blízkou), zaoberal iba v bode 65 odôvodnenia. Súd prvej inštancie zistil, že úpadca bol založený na ustanovujúcej schôdzi dňa 20. 05. 1999, žalovaný bol jeho členom, avšak nebol predsedom, podpredsedom, a ani členom štatutárneho orgánu úpadcu, a že úpadca na základe pracovnej zmluvy vykonával funkciu jeho riaditeľa, a že podpredseda pán Filip bol vtedy jeho švagrom. Z dokladov založených v spise nie je zrejmé, že by žalovaný túto skutočnosť vyvrátil, a ani že by prvoinštančný súd túto námietku z hľadiska úspešnej odporovateľnosti označil za bezvýznamnú.

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky v súlade so zákonnou koncentráciou konania podotkol, že v danej veci bolo už dokazovanie skončené a pojednávanie konané dňa 11. 07. 2017, bolo zvolané z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia prvostupňovým súdom, nerešpektovania právneho názoru odvolacieho súdu a spracovania odôvodnenia odvolacieho rozhodnutia v súlade s ustanovením § 387 ods. 3 C. s. p., preto rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil a žalobcovi priznal trovy prvoinštančného a odvolacieho konania vo výške 100%.

16. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný, ktoré dovolanie odôvodnil ust. § 421 C. s. p. Podľa dovolateľa napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, kedy odvolací súd nesprávne aplikoval ust. § 15 ZKV a sa ním náležite nevysporiadal (aj napriek vzneseným námietkam neplatnosti odporovaného právneho úkonu) a sa obmedzil len na konštatovanie v bode 36, že zo strany žalovaného ide o účelové tvrdenie ohľadom otázky zdravotného stavu, ktorý stav počas trinástich rokov neuvádzal. Táto argumentácia, podľa dovolateľa vychádza z neznalosti celého súdneho spisu, pretože jeho zdravotný stav a následná nespôsobilosť, bola preukazovaná zdravotnou dokumentáciou, kedy podaním z februára 2009, bolo oznámené, že žalovaný je na plnom invalidnom dôchodku. Súd týmto opomenul zlý zdravotný stav žalovaného v čase uzatvárania zmlúv, čo bolo preukazované na prvých pojednávaniach. Keďže dôkaz o zdravotnom stave žalovaného bol predložený v priebehu prvých rokoch tohto konania, podľa dovolateľa sa súd mal sám, aj bez návrhov strán, v prvom rade vysporiadať s otázkou platnosti, resp. neplatnosti odporovaných právnych úkonov. Dovolateľ dodal, že v zmysle § 15 ZKV, odporovateľnosť je možné uplatniť len vtedy, ak je právny úkon neplatný, pričom s absolútnou neplatnosťou je povinný súd sa zaoberať ex offio a na ňu prihliadať. Dovolateľ uviedol, že nemal vedomosť o neurčitosti predmetu zmluvy o postúpení pohľadávky, a to až do predloženia dôkazov zástupcom žalobcu pred súdom a len potom mohol vzniesť námietku neplatnosti predmetného úkonu. Preto je dovolateľ toho názoru, že bez vyriešenia otázky platnosti, resp. neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok ako predbežnej otázky, odvolací súd nemal rozhodovať o

odporovateľnosti tohto právneho úkonu. Toto je podľa dovolateľa podstatné pochybenie odvolacieho súdu (viď. rozhodnutie NS SR sp. zn. 2Obo/144/2007). Dovolateľ zdôraznil, že zo zákona vyplýva, že otázku platnosti odporovaného úkonu by si mal súd vždy vyriešiť aj bez vznesenia námietok, ako predbežnú otázku, aby sa vôbec mohol zaoberať jeho neúčinnosťou. Po vyriešení tejto otázky by súd mohol posudzovať ďalšie hmotnoprávne náležitosti ustanovenia § 15 ZKV.

17. V ďalšej časti dovolania dovolateľ zdôraznil, že správca konkurznej podstaty mal dostatok prostriedkov aj po uzavretí odporovaných úkonov, a teda napadnutým úkonom odporovateľnosťou, nemohlo dôjsť k ukráteniu uspokojenia pohľadávok uplatnených veriteľmi v zmysle § 15 ods. 1 ZKV. Táto skutočnosť je preukázaná súvahou za rok 2002 ku dňu 31. 12. 2002, z ktorej vyplýva, že ešte po prevedení vlastníckeho práva nehnuteľností na žalovaného na základe zmluvy o zabezpečovacom práve (vlastnícke právo prešlo dňa 20. 12. 2002), boli vykazované aktíva vo výške netto 45 838 000,-- Sk. Na uspokojenie všetkých pohľadávok uplatnených veriteľmi bol preto podľa dovolateľa dostatok majetku s tým, že po vykonaní obidvoch právnych úkonov napadnutých odporovateľnosťou, pohľadávky predstavovali sumu vo výške 5 391 989,60 Sk a bolo ich možné uspokojiť v plnom rozsahu, čo vyplýva zo súvahy vykonanej ku dňu 21. 01. 2004, kde je vykázaný majetok netto 7 982 000,-- Sk. Dovolateľ je toho názoru, že odvolací súd nepodal presvedčivé argumenty, čím došlo k zmenšeniu majetku žalobcu, keďže vykonaním napadnutých úkonov došlo len k zmene štruktúry majetku, čo bolo potvrdené aj svedkami. Odvolací súd tým neodôvodnil, ako dospel k záveru, že došlo k naplneniu hmotnoprávnych znakov ustanovenia § 15 ZKV napadnutými úkonmi, a preto podľa dovolateľa nepostupoval v zmysle § 220 C. s. p., z ktorého dôvodu nie je možné jeho právny názor preskúmať, čo ho viedlo k takému výroku, k akému dospel, a prečo sa odchytil od právneho názoru Krajského súdu v Banskej Bystrici.

18. Žalovaný s poukazom na uvedené, považuje napadnutý rozsudok najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu za nepreskúmateľný. Žalovaný preto navrhuje, aby dovolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie, nakoľko nesprávnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia spočíva len v nesprávnom právnom posúdení zisteného skutkového stavu.

19. Žalobca vo svojom vyjadrení k podanému dovolaniu uviedol, že dôvody uvádzané žalovaným, nemôžu byť dôvodmi pre podanie dovolania, pretože v konaní pred súdom prvej inštancie žalovaný za celú dobu konania (viac ako 10 rokov), nenapádal platnosť odporovaných právnych úkonov a nepredložil ani žiadne dôkazy, na základe ktorých by požadoval určenie neplatnosti týchto úkonov. Preto, ak žalovaný namieta, že sa mal súd vysporiadať s otázkou neplatnosti odporovaných právnych úkonov, tak podľa žalobcu je možné túto námietku voči konaniu súdu vzťahovať jedine na konanie súdu prvej inštancie, ktorý mal o otázke neplatnosti rozhodnúť, na základe požiadavky alebo jednoznačného návrhu žalovaného, k čomu nedošlo.

20. Pokiaľ ide o zdravotný stav žalovaného v období podpísania odporovaných právnych úkonov v roku 2012 a 2013, žalobca uviedol, že právna zástupkyňa žalovaného naň poukazovala ako na obmedzenie žalovaného, ale nie ako na dôvod neplatnosti odporovaných zmlúv s tým, že viacerí svedkovia poukazovali na to, že žalovaný fakticky napriek nehode a zdravotným obmedzeniam, ako riaditeľ riadil činnosť úpadcu.

21. Žalobca v podanom vyjadrení ďalej uviedol, že žalovaný až po podaní odvolania proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 16. 11. 2016, vo svojich nasledujúcich vyjadreniach k odvolaniu žalobcu prostredníctvom svojej právnej zástupkyne, začal spochybňovať platnosť, resp. neplatnosť odporovaných právnych úkonov, čo už však bolo po vydaní a doručení rozsudku súdu prvej inštancie. Žalobca to vnímal a vníma ako účelové konanie.

22. V ostatnej časti vyjadrenia žalobca považoval za potrebné poukázať na to, že žalovaný v dovolaní uvádza, že „v zmysle § 15 ZKV, odporovateľnosť je možné uplatniť len vtedy, ak je právny úkon neplatný.“ Tento právny názor žalovaného je podľa žalobcu nesprávny a nezodpovedá platnej a účinnej právnej úprave (ani v čase rozhodovania KS Banská Bystrica a NS SR). Na konci tohoto istého druhého odseku žalovaný však tento svoj názor popiera, keď tvrdí, že „odporovateľnosti úkonov sa možno domáhať len k platným úkonom a nie k absolútne neplatným právnym úkonom.“ Tým je podľa žalobcu dovolanie žalovaného neurčité, protichodné a zmaťočné.

23. Žalobca zdôraznil, že žalovaný nepredložil súdu prvej inštancie také dôkazy, ktoré by spochybňovali platnosť zmluvy o postúpení pohľadávok z 10. 12. 2003 alebo platnosť postúpených pohľadávok. Platnosť tejto zmluvy a postúpených pohľadávok spochybňuje dodatočne a podľa žalobcu účelovo, bez relevantných dôkazov, len právna zástupkyňa žalovaného, aj to v podstate až po skončení konania pred

súdom prvej inštancie.

24. Žalobca má ďalej za to, že skutočnosti uvedené v dovolaní, nezodpovedajú výsledkom dokazovania pred súdom prvej inštancie, v ktorom žalobca predložil dôkazy, ktoré preukázali (vrátane výpovedí svedkov), že majetok úpadcu bol odporovanými úkonmi ukrátený, že účtovné hodnoty k 31. 12. 2002 a k 21. 01. 2004 majetku úpadcu, boli nadhodnotené a neodrážali skutočnú hodnotu majetku, trhovú hodnotu, resp. hodnotu, za ktorú je možné ho speňažiť. Podľa žalobcu, dokazovaním bolo jednoznačne preukázané, že odporovanými právnymi úkonmi došlo následne ku kráteniu majetku úpadcu a že bez majetku, ktorý prešiel na žalovaného odporovanými právnymi úkonmi, by nebolo možné uspokojiť vymáhateľné pohľadávky konkurzných veriteľov v takej výške, ako keby tento majetok zostal v konkurznej podstate úpadcu. Na uspokojenie všetkých uznaných a zistených pohľadávok konkurzných veriteľov vo výške 14 986 516,- Sk (497 461,19 Eur), by bol podľa žalobcu potrebný ku dňu vyhlásenia konkurzu, majetok úpadcu v účtovnej hodnote 59 564 848,- Sk (1 977 190,70 Eur), čo úpadca nemal ani k 31. 12. 2002 a ani k 21. 01. 2004 a ani v čase po nadobudnutí účinnosti oboch odporovateľných zmlúv. Z vyjadrenia žalobcu z 21. 06. 2016 je zrejmé, že zo sumy 1 808 200,- Sk, získanej do konkurznej podstaty speňažením majetku úpadcu, ktorý mal k 21. 01. 2014, budú uspokojené pohľadávky konkurzných veriteľov vo výške priemerne 12,07% z výšky prihlásených a uznaných (zistených) pohľadávok konkurzných veriteľov. Preto podľa názoru žalobcu, odvolací súd otázku krátenia majetku úpadcu a krátenie uspokojenia vymáhateľných pohľadávok konkurzných veriteľov posúdil správne a správne aj rozhodol, keď určil rozsudkom, že odporované právne úkony, sú právne neúčinné a že žalovaný je povinný určený nehnuteľný majetok vrátiť do konkurznej podstaty a uhradiť peňažnú náhradu za majetok, ktorý nie je možné vrátiť do konkurznej podstaty úpadcu. Z uvedeného dôvodu, podľa žalobcu Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd prvej inštancie, na základe vykonaných dôkazov dospel opakovane k nesprávnym skutkovým zisteniam, a to najmä preto, že vykonané dôkazy vyhodnotil jednotlivo a aj v ich súvislostiach opakovane jednostranne v prospech žalovaného a opakovane neprihliadol na tvrdenia a dôkazy v prospech žalobcu, a v podstate aj v prospech konkurzných veriteľov úpadcu Agrodružstvo Želovce, družstvo „v konkurze“. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto podľa názoru žalobcu napadnutým rozsudkom sp. zn. 3Obo/4/2017 z 11. 07. 2017, správne rozhodol, z ktorého dôvodu žalobca navrhol, aby dovolací súd podané dovolanie žalovaného odmietol a priznal mu náhradu trov dovolacieho konania.

25. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [(§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas dovolateľ zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného, je potrebné odmietnuť podľa § 447 písm. f/ C. s. p.

26. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

27. Aj po zmene právnej úpravy civilného sporového konania (vrátane dovolacieho konania), ktorú priniesol Civilný sporový poriadok v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou, treba dovolanie naďalej považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu.

28. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

29. Prípustnosť dovolania sa v novej právnej úprave v porovnaní s úpravou účinnou do 30. júna 2016 zásadným spôsobom zmenila. Právna úprava civilného sporového konania účinná od 1. júla 2016 nanovo a v porovnaní s predchádzajúcou úpravou odlišne (prísnejšie) formuluje náležitosti dovolania. Zmyslom tejto právnej úpravy je vytvoriť v civilnom sporovom konaní procesný filter na zjavne neopodstatnené, neprípustné, protirečivé alebo rozporuplné dovolania a zabezpečiť, aby podané dovolanie malo všetky potrebné náležitosti.

30. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci odvolacieho súdu (k tomu viď napr. III. ÚS 474/2017). V tejto súvislosti osobitne platí, že len dovolací súd bude rozhodovať o naplnení predpokladov prípustnosti dovolania definovaných v § 421 ods. 1 C. s. p. (rovnako aj I. ÚS 438/2017).

31. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 C. s. p., rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 C. s. p.). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 C. s. p., má viazanosť odvolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 C. s. p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

32. Súčasná judikatúra najvyššieho súdu sa ustálila na tom, že ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ až c/ C. s. p.; neoznačí ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil; nevymedzí právnu otázku, pri ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, prípadne tú-ktorú právnu otázku v rozhodovacej praxi dovolací súd ešte neriešil; dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. V takom prípade, nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach (o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli). Ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu. Na druhej strane bez konkretizovania podstaty odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu; ako aj absencie vymedzenia právnej otázky, nemôže najvyšší súd pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa (advokáta, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľa), z vlastnej iniciatívy vyhľadávať všetky rozhodnutia odvolacieho súdu týkajúce sa danej problematiky a následne posudzovať, či sa odvolací súd odklonil od názorov v nich vyjadrených. V opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný, bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v C. s. p., ale aj (konkrétne) účelu ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p.

33. Dovolací súd zdôrazňuje, že žalovaný prípustnosť dovolania odvodzuje z ust. § 421 ods. 1 C. s. p., bez bližšej špecifikácie dôvodu prípustnosti dovolania (písm. a/ až c/), v rámci tohto ustanovenia. Najvyšší súd uvádza, že dovolací súd je oprávnený pristúpiť k dovolaciemu prieskumu len v prípade zákonom predpokladaného riadneho vymedzenia dovolacích dôvodov. Žalovaný však v dovolaní nevymedzil právnu otázku podstatnú pre rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorá mala byť riešená nesprávne. Len poukaz na zákonné ustanovenie § 15 ZKV, že odvolací súd nesprávne postupoval pri právnom posúdení a náležite sa nevysporiadal s námietkou odporovateľnosti právneho úkonu, a to bez uvedenia, v čom konkrétne nesprávne právne posúdenie spočívalo (so zdôraznením dôležitosti správneho právneho posúdenia tejto otázky pre posudzovanú vec), nenapĺňa kvalitatívne požiadavky kladené zákonom na dovolanie v časti vymedzenia dovolacích dôvodov, ktorých garanciou splnenia má byť povinné právne zastúpenie dovolateľa.

34. Dovolateľ navyše uvádza, že odvolací súd nepodal presvedčivé argumenty k záverom ohľadom zmenšenia majetku žalobcu, keďže vykonaním napadnutých úkonov, došlo len k zmene štruktúry majetku, čo bolo podľa žalovaného potvrdené aj svedkami. Odvolací súd týmto podľa dovolateľa dostatočne neodôvodnil, ako dospel k záveru, že došlo k naplneniu hmotnoprávných znakov ustanovenia § 15 ZKV napadnutými úkonmi. Rovnako nedostatočne odvolací súd podľa dovolateľa, v bode 36 napadnutého rozhodnutia odôvodnil, že zo strany žalovaného ide o účelové tvrdenia ohľadom jeho zdravotného stavu, majúceho vplyv na jeho konanie a že túto otázku, ako aj otázku zdravotného stavu, počas trinástich rokov neuvádzal. Týmto podľa dovolateľa, odvolací súd nepostupoval v zmysle § 220 C. s. p., z ktorého dôvodu nie je možné jeho právny názor preskúmať.

35. Vyššie uvedené dovolacie námietky, je možné považovať za také, ktorými dovolateľ nesúhlasí s postupom súdu pri vykonaní dokazovania a riadneho odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. Dovolací súd konštatuje, že dovolanie uplatnené podľa § 421 ods. 1 C. s. p., je však možné odôvodniť iba nesprávnym právnym posúdením, ktorého súčasťou nie je (a ani nemôže byť) prípadné nedostatočné

vykonanie dokazovania, resp. nedostatočné odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. Prípadnú vadu rozhodnutia spočívajúcu v nedostatočnom vykonaní dokazovania, resp. jeho nepreskúmateľnosti, nie je možné subsumovať pod nesprávne právne posúdenie, keď pod právnym posúdením sa rozumie činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení súd vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav.

36. V zmysle ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, je navyše potrebné, aby dovolateľ v prípade dovolania podaného podľa § 421 ods. 1 C. s. p. vysvetlil v dovolaní, o ktorú z možností uvedených v rámci tohto ustanovenia ide, a teda, či ide o otázku, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od rozhodovacej praxe odvolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p.), ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.), alebo ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ C. s. p. Uvedený záver bol prijatý napr. v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/126/2017, 3Cdo/235/2016, 4Cdo/14/2017, 4Cdo/89/2017, 7Cdo/20/2017, 8Cdo/186/2016 a 8Cdo/221/2017), aj s prípadným poukazom na ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu (rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/149/2017 a 3Cdo/6/2017). Dovolateľ tak po formálnej ani materiálnej stránke neurobil, keď prípustnosť dovolania odvodzoval len všeobecne z ust. § 421 ods. 1 C. s. p. a uvedené nebolo možné zistiť ani z obsahu dovolania, bližšie posudzujúc argumentáciu dovolateľa, keďže jediné rozhodnutie, na ktoré dovolateľ poukázal, je rozhodnutím odvolacieho súdu sp. zn. 2Obo/144/2007, resp. také rozhodnutie, ktoré nezodpovedá dikcii zákona podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ C. s. p., pretože nejde o rozhodnutie odvolacieho súdu. Nie je pritom úlohou odvolacieho súdu nahrádzať a dopĺňať nesprávne alebo nedostatočne vymedzené dovolacie dôvody v dovolaní s dôrazom na skutočnosť, že samotný dovolateľ navrhuje, aby odvolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie, nakoľko nesprávnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia spočíva len v nesprávnom právnom posúdení zisteného skutkového stavu.

37. Najvyšší súd Slovenskej republiky, preto na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že prípustnosť dovolania žalovaného podľa § 421 ods. 1 C. s. p., nie je procesne daná, preto jeho dovolanie podľa § 447 písm. f/ C. s. p., odmietol.

38. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

39. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 5:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.